

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a de griffie

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): -

Ons kenmerk: 1258316
Contact: F.A. Lay
Doorkiesnummer: +31180451779
E-mailadres: a.lay@bar-organisatie.nl
Datum:

22 SEP. 2017

Betreft: Evaluatie licht budgetbeheer

Geachte raadsleden,

In vervolg op uw motie onder nummer 2016-87 van 23 juni 2016 hebben wij u toegezegd om de inzet van een lichte vorm van budgetbeheer na één jaar te evalueren. In deze brief geven wij u deze evaluatie.

Beperkingen aan het budgetbeheer

In onze raadsinformatiebrief van 3 maart 2017 (kenmerk 1186017) hebben wij u meegedeeld, dat er twee beperkingen zijn aan het inzetten van een budgetbeheer – licht of zwaar – waar wij niet omheen kunnen en ook niet omheen willen. Deze gelden evenzeer voor doorbetalingen vanuit de uitkering.

Ten eerste kan eerst na instemming van de inwoner doorbetalingen plaatsvinden van zijn uitkering.

Ten tweede vinden wij dat de inwoner zijn eigen kracht moet benutten, waarbij wij zonder meer erkennen dat dit niet voor iedereen is weggelegd. Maar het categorisch instellen van een budgetbeheer of doorbetaling, hoe licht ook, treft de inwoner, die wel volledig in zijn eigen kracht kan en wil staan, in zijn eigenwaarde. Het ontnemen van financiële verantwoordelijkheden bij de inwoner zien wij ook niet als een duurzame vorm van helpen.

Inzet van het lichte budgetbeheer

De lichte vorm van budgetbeheer die in de motie wordt bedoeld, is gerealiseerd door middel van doorbetalingen van vaste lasten vanuit de uitkering. Vanaf juli 2016 wordt de mogelijkheid van doorbetaling structureel aangeboden aan nieuwe bijstandsgerechtigden.

De mogelijkheid van doorbetaling van vaste lasten bestaat als sinds de bijstand bestaat. Hier is altijd zeer terughoudend mee omgegaan, hetgeen ook het oogmerk van de wetgever is. Doorbetaling is bedoeld voor bijstandsgerechtigden met een serieus en reëel risico op betalingsproblemen.

De doorbetalingen die wij nu als licht budgetbeheer toepassen wordt structureel aangeboden aan elke bijstandsgerechtigde, zonder beoordeling van de competenties van de bijstandsgerechtigde of de mate van het risico op betalingsproblemen.

Zoals gezegd kunnen doorbetalingen van de uitkering pas plaatsvinden na – schriftelijke – instemming van de bijstandsgerechtigde. Er kan geen dwang worden toegepast en evenmin kunnen er sancties worden opgelegd wanneer een bijstandsgerechtigde er geen gebruik van wil maken.

Resultaten

De cijfers geven de stand van zaken weer per 1 augustus 2017. Geteld zijn de bijstandsgerechtigden voor wie doorbetaling van vaste lasten wordt uitgevoerd. Inhoudingen vanwege een beslag op de uitkering of een bronheffing zijn buiten beschouwing gelaten, aangezien dit geen uitvoering is van een budgetbeheer, maar van een wettelijke verplichting.

aantal cliënten met doorbetalingen	
aantal deelnemers	160
doorbetaling t.b.v.	
- huur	44
- energie	4
- water	5
- premie coll. zk-verzekering	3
- premie zk-verzekering	35
- overig	88
Totaal aantal in uitkering	879

aantal doorbetalingen* per deelnemer	
	aantal deelnemers
1 doorbetaling	106
2 doorbetalingen	46
3 doorbetalingen	5
4 doorbetalingen	2
5 doorbetalingen	1

* aantal vaste lasten die worden doorbetaald.

Ruim 18% van de bijstandsgerechtigden maakt gebruik van de mogelijkheid van doorbetalingen. In verreweg de meeste gevallen worden de huur en de premie voor de ziektekostenverzekering doorbetaald.

Voor verreweg de meeste cliënten wordt slechts één vaste verplichting doorbetaald. Dit betreft meestal de huur.

Aantal cliënten naar ingangsdatum			
	aantal cliënten	waarvan met doorbetalingen	
aantal Pw vóór juli 2016	627	96	15%
aantal Pw vanaf juli 2016	252	64	25%

De verruimde mogelijkheid van doorbetalingen is per juli 2016 ingevoerd. In de bovenstaande tabel is te zien dat een relatief groter aantal cliënten vanaf juli 2016 gebruik is gaan maken van de doorbetalingen, tegelijkertijd betreft dit nog altijd slechts een klein deel.

Conclusies

Het doel van de doorbetalingen is te voorkomen, dat de inwoners met betalingsachterstanden of problematische schulden te maken krijgen. Dit wordt zichtbaar, onder andere wanneer men een beroep op de schulddienstverlening moet doen of wanneer een beslag op het inkomen wordt gelegd.

In hun jaarverslag meldt PLANgroep, dat zij in 2016 95 inwoners met een Pw-uitkering in behandeling hadden. Dit is bijna de helft van hun totale klantenbestand.

Een automatische incasso heeft enkele voordelen ten opzichte van doorbetaling vanuit de uitkering. Ten eerste wordt altijd het juiste bedrag betaald. Bij een doorbetaling zijn we afhankelijk van het bedrag dat aan de uitkeringsadministratie wordt doorgegeven.

Ten tweede is er nog in zekere zin sprake van het benutten van eigen kracht. Het is immers de bijstandsgerechtigde zelf die controle heeft over de automatische incasso.

Ten derde zijn er geen taken, en daarmee geen uitvoeringskosten voor de gemeente.

Ten vierde zal er geen risico zijn op fouten bij een beëindiging van de uitkering.

Hieruit kunnen we concluderen, dat doorbetalingen als een lichte vorm van budgetbeheer geen toegevoegde waarde heeft als preventiemiddel, en dat preventie vooral door het gebruik van automatische incasso wordt bewerkstelligd. Het gebruik van automatische incasso blijkt effectief te zijn, en doet meer recht aan de eigen kracht van de bijstandsgerechtigde.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen raadstoezegging ID 899 hiermee als afgedaan.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

